

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.13.0125.N

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, openbare instelling, met zetel te 1060 Sint-Gillis, Victor Hortaplein 11,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Antoine De Bruyn, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1000 Brussel, Dalstraat 67, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

M.P.,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de verweerder woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Antwerpen van 23 maart 2012.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 12 september 2016 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Antoine Lievens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF***Beoordeling******Ontvankelijkheid***

1. De verweerder werpt een grond van niet-ontvankelijkheid van het middel op: aangezien het arrest niet vaststelt dat er sprake is van een overdracht van een gedeelte van het gezag aan de gebruiker en dus van een verboden terbeschikkingstelling verplicht het middel het Hof zelf te onderzoeken of dit aan te nemen is en dus tot een onderzoek van feiten waarvoor het niet bevoegd is.

2. Het middel dat het arrest bekritiseert in zoverre het oordeelt dat het Rijnvaartverdrag niet van toepassing is op de tewerkstelling van de Tsjechische matrozen op het binnenschip van de verweerder, verplicht het Hof niet tot het in de grond van niet-ontvankelijkheid bedoelde feitenonderzoek.

De grond van niet-ontvankelijkheid moet worden verworpen.

Gegrontheid

3. De coördinatie van de socialezekerheidsstelsels in de Europese Unie was tot 30 april 2010 geregeld in verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971, betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (hierna: Verordening (EEG) nr. 1408/71), die krachtens artikel 249 EG-Verdrag, thans artikel 288 EU-Verdrag, rechtstreeks toepasselijk is in elke Lid-Staat.

4. Krachtens artikel 7.2, a), Verordening (EEG) nr. 1408/71 blijven, ongeacht het bepaalde in artikel 6, de Verdragen van 27 juli 1950 en van 30 november 1979 betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden van toepassing.

5. Het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelde in zijn arrest van 9 september 2015 (zaak C-72/14, X / *Inspecteur van de Rijksbelastingdienst*, en C-197/14, T.A. van Dijk / *Staatssecretaris van Financiën*) dat artikel 7.2, a), van verordening (EEG) nr. 1408/71 aldus moet worden uitgelegd dat een verklaring die het bevoegde orgaan van een lidstaat in de vorm van een E101-verklaring heeft afgegeven teneinde te bevestigen dat een werknemer is onderworpen aan de sociale wetgeving van die lidstaat, terwijl deze werknemer valt onder het Verdrag van 30 november 1979 betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden, niet bindend is voor de organen van de andere lidstaten.

Het overwoog daarbij: *“In dit verband zij eraan herinnerd dat artikel 7, lid 2, onder a), van verordening nr. 1408/71 bepaalt dat ongeacht het bepaalde in artikel 6 van deze verordening, volgens hetwelk deze verordening in beginsel in de plaats treedt van elk verdrag inzake sociale zekerheid dat hetzij uitsluitend voor lidstaten verbindend is, hetzij voor ten minste twee lidstaten en een of meer andere staten verbindend is, de bepalingen van het Rijnvarendenverdrag die betrekking hebben op de sociale zekerheid van laatstgenoemden, van toepassing blijven.*

Hieruit volgt dat Rijnvarenden niet vallen binnen de werkingssfeer van verordening nr. 1408/71, maar binnen die van het Rijnvarendenverdrag, zodat de vaststelling van de wettelijke regeling die op het gebied van de sociale zekerheid op hen moet worden toegepast niet geschiedt overeenkomstig titel II van die verordening, maar overeenkomstig voornoemd verdrag.”

6. Aldus volgt uit artikel 7.2, a), Verordening (EEG) nr. 1408/71, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie, dat de bepalingen van het verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden, van 27 juli 1950, zoals laatst herzien op 30 november 1979, en door België goedgekeurd bij wet van 27 februari 1987 (hierna: Rijnvarendenverdrag) en niet de conflictregels van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 van toepassing zijn voor de tewerkstellingen die onder toepassing vallen van het Rijnvarendenverdrag.

7. Krachtens artikel 11.2, eerste zin, Rijnvarendenverdrag is op de rijnvarende van toepassing de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan zich de zetel bevindt van de onderneming, waartoe het in artikel 1, sub m) bedoelde schip, aan boord waarvan deze rijnvarende zijn beroepsarbeid verricht, behoort.

Krachtens artikel 1, m), van dat verdrag wordt onder “*rijnvarende*” verstaan: een werknemer of een zelfstandige, alsmede elke persoon die krachtens de van toepassing zijnde wetgeving met hen wordt gelijkgesteld, die behorend tot het varend personeel zijn beroepsarbeid verricht aan boord van een schip, dat met winstoogmerk in de rijnvaart wordt gebruikt en is voorzien van het certificaat, bedoeld in artikel 22 van de herziene Rijnvaart-akte, ondertekend te Mannheim, op 17 oktober 1968, met inachtneming van de wijzigingen welke daarin zijn aangebracht of nog zullen worden aangebracht, alsmede van de daarop betrekking hebbende uitvoeringsvoorschriften.

8. Uit die bepalingen volgt dat indien de zetel van de onderneming, waartoe het in artikel 1, sub m) bedoelde schip behoort, gevestigd is op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij, de wettelijke regeling van toepassing is die geldt op dat grondgebied, ongeacht de nationaliteit van de rijnvarende en ongeacht of de onderneming van de werkgever van de rijnvarende gevestigd is op het grondgebied van een niet-Verdragsluitende Partij.

9. Krachtens artikel 13.1, eerste zin, Verordening (EEG) nr. 1408/71, zijn onder voorbehoud van de artikelen 14^{quater} en 14^{septies} degenen op wie deze verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van één enkele lidstaat onderworpen.

Krachtens artikel 11.1 Rijnvarendenverdrag is op de rijnvarende slechts de wetgeving van toepassing van één enkele Verdragsluitende Partij.

10. Uit die bepalingen en het voormelde artikel 7.2, a), Verordening (EEG) nr. 1408/71 volgt dat Tsjechië, als lidstaat van de Europese Unie, ingevolge het bepaalde in dit laatste artikel gebonden is aan de bepalingen van het Rijnvarendenverdrag, in de mate dat eruit volgt dat ingevolge de toepassing van dat verdrag de wetgeving toepasselijk is van een Verdragsluitende Staat voor de tewerkstelling op het grondgebied van die Verdragsluitende Staat van een Tsjechische onderdaan.

11. Het arrest dat oordeelt dat het Rijnvarendenverdrag geen toepassing kan vinden ten aanzien van de Tsjechische matrozen omdat Tsjechië geen Verdragsluitende Partij is en dat de door het Tsjechisch orgaan afgeleverde E101 formulieren bindend zijn voor de eiser, waardoor er geen onderwerping is aan het Belgisch sociale zekerheidsrecht, schendt de voornoemde wetsbepalingen.

Het middel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de zaak naar het arbeidshof te Gent.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, sectievoorzitter Alain Smetryns, en de raadsheren Koen Mestdagh, Mireille Delange en Antoine Lievens, en in openbare rechtszitting van 10 oktober 2016 uitgesproken door sectievoorzitter Christian Storck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Vanessa Van de Sijpe.

V. Van de Sijpe

A. Lievens

M. Delange

K. Mestdagh

A. Smetryns

Ch. Storck

VOORZIENING TOT CASSATIE

VOOR: De **RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID**,
openbare instelling, opgericht bij besluitwet
van 28 december 1944, met zetel te 1060 Brus-
sel, Victor Hortaplein, 11,

5

bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester Antoine
DE BRUYN, advocaat bij het Hof van Cassatie,
kantoor houdende te 1000 Brussel, Dalstraat,
67, waar keuze van woonplaats wordt gedaan,

10

eiser tot cassatie,

TEGEN: M.P.,

15

verweerder in cassatie,

* * *

Aan de Heren Eerste Voorzitter en Voorzitter, de
Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassa-
tie,

20

* * *

25 Hooggeachte Dames en Heren,

Eiser heeft de eer het arrest aan Uw toezicht te
onderwerpen dat op 23 maart 2012 op tegenspraak werd

30 geweest door de negende kamer van het Arbeidshof te
Antwerpen, afdeling Antwerpen (A.R. nr.2011/AA/63).

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

35

Verweerder is de eigenaar en uitbater van het binnenschip «DEOVIRA» dat beschikt over een Rijnvaartcertificaat en aldus onderworpen is aan de bepalingen van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden, gesloten op 13 februari 1961 tussen België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland, zoals vervangen op 30 november 1979 (verder afgekort als Rijnvaartverdrag).

45

Een Rijnvaartcertificaat heeft betrekking op de technische geschiktheid van het vaartuig om de Rijn te bevaren en kan aangevraagd worden voor elk schip dat de vlag van een contracterende staat voert. Voor schepen die varen onder het Rijnvaartstatuut bepaalt het grondgebied van de zetel van de onderneming waartoe het schip behoort, de toepasselijke wetgeving waaraan de rijnvarenden op het vlak van de sociale zekerheid zijn onderworpen (artikel 11 van het Rijnvaartverdrag).

55

Bij een controle van de sociale inspectiediensten werd vastgesteld dat twee Tsjechische onderdanen prestaties leverden als stuurman op het binnenschip van verweerder in de periode van 30 augustus 2006 tot 8 mei

2007. De werkgever van beide matrozen was de firma DA-
60 RIUS PLUS SRO, een Tsjechisch uitzendbureau.

Volgens de sociale inspectie was, gelet op artikel
11 van het Rijnvaartverdrag, de Belgische wetgeving van
toepassing op het binnenschip. Wegens het gebruik van
65 uitzendkrachten in strijd met de Wet van 24 juli 1987
betreffende de uitzendarbeid en het ter beschikking
stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, werd
lastens de Heer P. een proces-verbaal opgesteld.

Eiser stelde op basis van dit proces-verbaal een
70 ambtshalve aangifte op, met toepassing van artikel 31
van voormelde Wet van 24 juli 1987, dat de gebruiker
die in België werknemers tewerkstelt die hem in strijd
met deze wet ter beschikking worden gesteld, hoofdelijk
aansprakelijkheid stelt voor de betaling van de sociale
75 bijdragen die uit de verboden tewerkstelling voort-
vloeien.

Bij dagvaarding van 19 oktober 2009 vorderde eiser
de betaling van de door verweerder verschuldigde socia-
80 lezekerheidsbijdragen.

De vordering van eiser werd bij vonnis van 9 novem-
ber 2010 door de Arbeidsrechtbank te Antwerpen onge-
grond verklaard.

85

**Volgens de arbeidsrechtbank kon het Rijn-
vaartverdrag geen toepassing vinden omdat Tsje-
chië geen verdragssluitende partij was zodat
het toepasselijk socialezekerheidsstelsel te**

90 dezen diende te worden bepaald overeenkomstig
de conflictregels van de EEG-Verordening
1408/71, in het bijzonder de detacheringsregel,
zoals uitgewerkt in artikel 14, volgens welke
bepaling de werknemers die tijdelijk in een an-
95 dere lidstaat worden gedetacheerd, onderworpen
blijven aan de wetgeving van de uitzendstaat. Nu voor
de tewerkstelling van de Tsjechische matrozen een E101-
formulier was afgeleverd door de bevoegde Tsjechische
organen, dat geldt als een vermoeden dat aan alle voor-
100 waarden van de detachering is voldaan, bleven deze bij-
gevolg onderworpen aan hun nationale wetgeving en kon
eiser geen toepassing maken van de Wet van 24 juli
1987.

105 Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van
het Arbeidshof te Antwerpen op 28 januari 2011, tekende
eiser hoger beroep aan tegen voormelde beslissing.

Het bestreden arrest van 23 maart 2012 van het Ar-
110 beidshof te Antwerpen bevestigde de beslissing van de
arbeidsrechtbank.

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

115 Geschonden wetsbepalingen:

- artikel 249 van het Verdrag tot oprichting van de
Europese Gemeenschap, gesloten te Rome op 25 maart
1957, goedgekeurd bij wet van 2 december 1957 (EG-

- 120 Verdrag), thans artikel 288 van de geconsolideerde versie van het Verdrag van 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie (EU-Verdrag);
- artikel 7, 13.1 en 2, 14.1.a, van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, vóór zijn vervanging met ingang van 1
125 mei 2010 door de Verordening nr.883/2004 van 29 april 2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels;
  - artikel 11.1.a van de Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening nr.1408/71
135 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen;
  - de artikelen 2.1 en 11 van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden, gesloten op 13 februari 1961 tussen België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland (Rijnvaartverdrag), zoals vervangen op 30 november 1979 goedgekeurd bij
140 Wet van 27 februari 1987;
  - artikelen 34 en 35 van het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht, goedgekeurd bij wet van 10 juni 1992;
  - artikel 31, §1 en §4 van de Wet van 24 juli 1987
150 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten

behoefte van gebruikers, vóór zijn wijziging bij Wet van 27 december 2012.

155 Aangevochten beslissing:

Het bestreden arrest bevestigt het vonnis van de eerste rechter waarin de vordering van eiser ongegrond werd verklaard.

160

Het bestreden arrest oordeelt dat het Rijnvaartverdrag niet van toepassing is zodat enkel toepassing kan worden gemaakt van de EG Verordening nr.1408/71:

165 « *Toepassing van het Rijnvaartverdrag of van de EG verordening nr 1408/71?*

« *Het hof sluit zich aan bij de argumentatie van het openbaar ministerie onder punt 4.3 op de bladzijden 6-7 van zijn schriftelijk advies van 27 januari 2012.*

170

« *Het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvaarders, gesloten op 13 februari 1961 tussen België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland en vervangen op 30 november 1979, goedgekeurd door de Belgische wet van 27 februari 1987, is een multilateraal verdrag.*

175

« *Partijen betwisten niet dat Oldrich BOHABOJ en Jan KRIZEK in dienst waren van de Tsjechische firma DA-*

180

RIUS PLUS sro. Zij waren vanuit deze firma op het schip van (verweerder) gedetacheerd.

185 « *Het staat buiten discussie dat Tsjechië geen partij is bij de genoemde Rijnvaartverdragen. Als uitzendstaat van de betrokken werknemers is Tsjechië dan ook niet door de bepalingen van deze verdragen gebonden.*

190 « *Multilaterale verdragen kunnen aan landen, die bij het verdrag geen partij zijn, geen verplichtingen opleggen noch rechten toekennen. (zie artikel 34 van het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht)*

195 « *Dit vloeit logischerwijze voort uit de consensuele aard van het internationaal recht, waarbij staten alleen kunnen gebonden zijn door datgene waarmee ze uitdrukkelijk hebben ingestemd.*

200 « *Dit betekent dat het Rijnvaartverdrag enkel gevolgen kan ressorteren 'inter partes' en niet 'erga omnes'. De bepalingen van dit verdrag kunnen slechts bindend zijn voor Tsjechië en zijn onderda-*

205 *nen bij zoverre Tsjechië tot het verdrag zou zijn toegetreden dan wel met de voorschriften ervan zou hebben ingestemd.*

210 « *Vermits dit laatste niet het geval is, dient er enkel toepassing te worden gemaakt van de genoemde verordening nr. 1408/71.*

« Omdat het Rijnvaartverdrag niet van toepassing is, beroept de (eiser) zich ten onrechte op de bepalingen ervan.

215

« De EG Verordening 1408/71 en de E101 verklaringen

« Het hof sluit zich opnieuw aan bij de argumentatie van het openbaar ministerie onder punt 4.1 op de bladzijden 3-5 van zijn schriftelijke advies van 27 januari 2012.

220

« De detacheringsregeling, die is uitgewerkt in artikel 14 van de Verordening nr. 1408/71 is een uitzondering op het werklandbeginsel, volgens hetwelk de wet geldt van de plaats van de tewerkstelling.

225

« De werknemers die tijdelijk in een andere lidstaat worden gedetacheerd blijven onderworpen aan de wetgeving van de uitzendstaat bij zoverre de toepassingsvoorwaarden van de detachering zijn vervuld.

230

« De controle op deze toepassingsvoorwaarden wordt zo goed als exclusief toebedeeld aan de bevoegde organen van de uitzendstaat.

235

« De door de uitzendstaat afgegeven documenten over de situatie van de gedetacheerde werknemer en de bewijsstukken, op grond waarvan de documenten zijn afgegeven, zijn bindend voor de instellingen van de ontvangststaat, zolang deze documenten of bewijs-

240

stukken niet zijn ingetrokken of ongeldig verklaard door de uitzendstaat of, in geval van verdere betwisting, door het Hof van Justitie. De detachingsverklaring creëert een vermoeden dat de gedetacheerde werknemers regelmatig zijn aangesloten bij de sociale zekerheidsregeling van de lidstaat waarin het uitzendbureau is gevestigd en is dus bindend voor het orgaan van de lidstaat waarin de werknemers zijn gedetacheerd.

« De E101 verklaring is niet alleen bindend voor de sociale zekerheidsinstellingen van de landen, maar evenzeer voor de partijen en voor de rechtbanken van de ontvangststaat. De rechter van de lidstaat, op het grondgebied waarvan de werknemers zijn gedetacheerd, is niet bevoegd om de geldigheid en de waarachtigheid van de E 101 verklaring te beoordelen (Cass., 2 juni 2003, Arr. Cass. 2003, 1310 e.v.)

« De stukken 5 die (verweerder) neerlegt, zijn geldige E 101 verklaringen met betrekking tot beide betrokken Tsjechische werknemers en zij dekken de periode die de (eiser) in zijn vordering viseert. De (eiser) toont niet aan dat deze verklaringen door de organen van de uitzendstaat werden ingetrokken of opgeheven.

« Er moet derhalve worden aangenomen dat Oldrich BOHABOJ en Jan KRIZEK onderworpen waren aan de Tsjechische sociale zekerheid. In het kader van de EG verordening nr. 1408/71 zijn ze slechts aan de

275 wetgeving van één enkele lidstaat onderworpen, zo-
dat er van een onderwerping aan de Belgische socia-
le zekerheid geen sprake kan zijn.

280 « Verder dient er te worden opgemerkt dat het E 101
formulier geen constitutieve voorwaarde voor deta-
chering is. De afwezigheid van dit formulier of de
voorlegging van een ongeldig formulier sluit niet
uit dat de detacheringsbepalingen van toepassing
zouden zijn. Dit vloeit voort uit het feit dat de E
285 101 verklaring met terugwerkende kracht kan worden
afgeleverd. (Y. JORENS, 'Detachering en sociale ze-
kerheid: het juridisch kader', in Y. JORENS, Hand-
boek Europese detachering en vrij verkeer van dien-
sten, Brugge, Die Keure, 2009, bladzijde 102).

290 « De geldige E 101 verklaringen die (verweerder) in
de huidige zaak voor de betrokken werknemers voor-
legt, hebben bindende kracht voor de Belgische or-
ganen en instellingen alsook voor het hof. Het hof
is niet bevoegd om de geldigheid en de waarachtig-
295 heid van deze verklaringen te beoordelen.

« Bij zoverre er nog een discussiepunt zou bestaan
over de toepassing van de Belgische wetgeving be-
treffende verboden of onwettige terbeschikking-
300 stelling (de wet van 24 juli 1987), verwijst het
hof naar de uiteenzetting door het openbaar minis-
terie onder punt 4.2 op de bladzijden 5-6 van zijn
schriftelijk advies en het daarin geciteerde arrest
van het Hof van Cassatie van 2 juni 2003.»

305 (p.5-7).

Grieven:

1./ Bij grensoverschrijdende tewerkstelling binnen de
310 Europese Unie gelden in beginsel de bepalingen van de
Verordening (EEG) nr. 1408/71, van de Raad van 14 juni
1971 betreffende de toepassing van de sociale zeker-
heidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede
op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap ver-
315 plaatsen.

Deze Verordening bevat conflictregels die ertoe
strekken de wettelijke regeling vast te stellen die op
het gebied van de sociale zekerheid moet worden toege-
320 past bij verplaatsing van werknemers binnen de Gemeen-
schap. Deze regels hebben tot doel dat de werknemer op
wie deze Verordening van toepassing is, slechts aan de
wetgeving van een enkele lidstaat wordt onderworpen
(het «uniciteitsbeginsel»: zie artikel 13.1 Verordening
325 nr. 1408/71).

De primaire verwijzingsregel is deze van het «werk-
landbeginsel»: op degene die op het grondgebied van een
lidstaat werkzaamheden in loondienst uitoefent, is de
330 wetgeving van die staat van toepassing (zie artikel
13.2 Verordening nr. 1408/71).

2./ Van het «werklandbeginsel» wordt afgeweken ingeval
van een tijdelijke detachering van de werknemer naar
335 een andere lidstaat:

« op degene die op het grondgebied van een lidstaat werkzaamheden in loondienst verricht voor een onderneming waaraan hij normaal verbonden is, en door
340 deze onderneming gedetacheerd wordt op het grondgebied van een andere lidstaat teneinde aldaar voor haar rekening arbeid te verrichten, blijft de wetgeving van eerstbedoelde lidstaat van toepassing, mits de te verwachten duur van die arbeid niet meer
345 dan twaalf maanden bedraagt en hij niet wordt uitgezonden ter vervanging van een andere persoon wiens detachering beëindigd is» (zie artikel 14.1.a Verordening nr. 1408/71).

350 Artikel 11.1.a van de Verordening nr. 574/72 bepaalt de formaliteiten bij detachering van een werknemer op grond van artikel 14.1.a van de Verordening 1408/71:

355 « het orgaan dat is aangewezen door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan de wetgeving van toepassing blijft, verstrekt, op verzoek van de werknemer of zijn werkgever, een bewijs waarin wordt verklaard dat de werknemer aan deze wettelijke
360 ke regeling onderworpen blijft en tot welke datum dit het geval is».

Het afgeleverde detacheringsbewijs, ook gekend als E101-verklaring, geldt als een vermoeden dat de gedetacheerde werknemers regelmatig zijn aangesloten bij de
365 sociale zekerheidsregeling van de lidstaat waarin de onderneming is gevestigd die zijn werknemers detacheert (uitzendende staat) naar een andere lidstaat (ont-

370 vangststaat of staat van tewerkstelling), het betreft
m.a.w. een vermoeden dat aan alle voor de detachering
vereiste voorwaarden is voldaan.

3./ Wanneer grensoverschrijdend wordt gevaren op het
grondgebied van de lidstaten die aangesloten zijn bij
375 het Rijnvaartverdrag, kan de Verordening (EEG) nr.
1408/71 geen toepassing vinden. Artikel 7 van de Veror-
dening (EEG) nr. 1408/71, stelt immers dat deze Veror-
dening het Rijnvaartverdrag **onverlet** laat.

380 Krachtens artikel 7 van de Verordening (EEG) nr.
1408/71, primeren de bepalingen van het Rijnvaartver-
drag derhalve de conflictregels van de Verordening
(EEG) nr. 1408/71 zodat de wettelijke regeling die van
toepassing is op het gebied van de sociale zekerheid
385 bij grensoverschrijdend varen op het grondgebied van de
lidstaten die bij het Rijnvaartverdrag zijn aangeslo-
ten, bepaald moet worden overeenkomstig de verwijzings-
regels van het Rijnvaartverdrag.

390 **4./** Krachtens artikel 2.1 van het Rijnvaartverdrag is
dit verdrag van toepassing op het grondgebied van de
verdragsluitende partijen en geldt het voor alle perso-
nen die als rijnvarenden onderworpen zijn of geweest
zijn aan de wetgeving van een of meer verdragsluitende
395 partijen, alsmede op hun gezinsleden en op hun nagela-
ten betrekkingen.

Onder «rijnvarende» wordt verstaan:

400 « Een werknemer of een zelfstandige, alsmede elke
persoon die krachtens de van toepassing zijnde wet-
geving met hen wordt gelijkgesteld, die behorend
tot het varend personeel zijn beroepsarbeid ver-
richt aan boord van een schip, dat met winstoogmerk
405 in de rijnvaart wordt gebruikt en is voorzien van
het certificaat, bedoeld in artikel 22 van de her-
ziene Rijnvaart-akte, ondertekend te Mannheim, op
17 oktober 1868, met inachtneming van de wijzigin-
gen, welke daarin zijn aangebracht of nog zullen
410 worden aangebracht, alsmede van de daarop betrek-
king hebbende uitvoeringsvoorschriften.»

(artikel 1.m, Rijnvaartverdrag).

Het Rijnvaartverdrag is aldus van toepassing op al-
415 le personen die, op het grondgebied van de verdragsluitende
partijen, werkend worden aangetroffen op een bin-
nenschip met Rijnvaartcertificaat, ongeacht hun natio-
naliteit of woonplaats.

420 **5./** Artikel 11.1 van het Rijnvaartverdrag bepaalt dat
op de rijnvarende slechts de wetgeving van één enkele
verdragsluitende partij van toepassing.

Artikel 11.2 van het Rijnvaartverdrag bepaalt dat
425 een rijnvarende onderworpen is aan de wetgeving van de
verdragsluitende partij op het grondgebied waarvan zich
de zetel bevindt van de onderneming, waartoe het bin-
nenschip, aan boord waarvan de rijnvarende zijn be-
roepsactiviteit verricht, behoort:

430

« Op de rijnvarende is van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij op het grondgebied waarvan zich de zetel bevindt van de onderneming, waartoe het in artikel 1, sub m) bedoelde schip, 435 aan boord waarvan deze rijnvarende zijn beroepsarbeid verricht, behoort. Indien deze onderneming echter geen zetel heeft op het grondgebied van een verdragsluitende partij, is op de rijnvarende van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende 440 partij op het grondgebied waarvan zich het filiaal of de vaste vertegenwoordiging van die onderneming bevindt.

Artikel 11.3 van het Rijnvaartverdrag bepaalt:

445

« Op de rijnvarende die zijn schip zelf exploiteert is van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij, op het grondgebied waarvan zijn onderneming haar zetel heeft. Indien zijn onderneming geen zetel heeft op het grondgebied van een verdragsluitende partij is op deze rijnvarende, 450 alsmede op iedere andere rijnvarende, die zijn beroepsarbeid aan boord van dit schip verricht, van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij, op het grondgebied waarvan zich de plaats 455 van inschrijving of de thuishaven van dit schip bevindt.»

460 Waar de exploitatiezetel van het binnenschip van verweerder was gevestigd te België waren de Tsjechische matrozen, die door de Sociale Inspectie op zijn schip werkend waren aangetroffen, bijgevolg, in toepassing

van artikel 11.2 van het Rijnvaartverdrag, dat ingevolge artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 *prim* 465
meert op de toepassing van die verordening, net zoals
verweerder zelf, aan de Belgische socialezekerheidswet-
geving onderworpen.

Aangezien de Tsjechische matrozen op het binnenschip van verweerder werkzaam waren als uitzendkrachten
470 in dienst van het Tsjechisch uitzendkantoor DARIUS PLUS
SRO, wat in strijd was met het verbod van terbeschik-
kingstelling van een werknemer, zoals vervat in artikel
31, §1 van de Wet van 24 juli 1987, had eiser, krachtens
artikel 34, §4, van voormelde wet, de verweerder,
475 als gebruiker van die werknemers, bijgevolg wettig
hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de betaling van
de sociale bijdragen die voortvloeden uit die verboden
tewerkstelling en dienovereenkomstig wettig een ambts-
halve regularisatie opgesteld.

480

6./ Het bestreden arrest oordeelt dat het Rijnvaartverdrag geen toepassing kan vinden ten aanzien van de Tsjechische matrozen in zoverre Tsjechië geen partij is bij dit Verdrag:

485

« *Als uitzendstaat van de betrokken werknemers is Tsjechië dan ook niet door de bepalingen van deze verdragen gebonden.*

490 « *Multilaterale verdragen kunnen aan landen, die bij het verdrag geen partij zijn, geen verplichtingen opleggen noch rechten toekennen (zie artikel 34 van het Verdrag van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht)*»(p.5, laatste alinea - p.6, eerste alinea).

495

Volgens het bestreden arrest kon bijgevolg enkel toepassing worden gemaakt van de conflictregels van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, aan welke Verordening Tsjechië als EG-Lidstaat wel is onderworpen.

500 Het bestreden arrest stelde vast dat geldige E101-detacheringsverklaringen waren afgeleverd door de uitzendstaat Tsjechië zodat diende aangenomen te worden dat beide Tsjechische matrozen, tewerkgesteld op het binnenschip van verweerder door het Tsjechische uitzendbureau, aan de Tsjechische sociale zekerheid zijn
505 onderworpen en niet aan de Belgische socialezekerheids-wetgeving.

7.7 Voor een derde Staat kan ten gevolge van een bepaling van een verdrag een verplichting ontstaan, indien de partijen bij het verdrag door middel van deze bepaling de verplichting beogen te scheppen en indien de derde Staat deze verplichting uitdrukkelijk schriftelijk aanvaardt (artikel 35 van het Verdrag van Wenen
515 van 23 mei 1969).

In de mate dat de EG-lidstaten die niet bij het Rijnvaartverdrag zijn aangesloten, wel gebonden zijn door de bepalingen van de Verordening (EEG) nr.
520 1408/71, in het bijzonder door artikel 7 van de Verordening, dat de voorrang erkent van de «bepalingen met betrekking tot de toe te passen wetgeving» zoals die in het Rijnvaartverdrag liggen besloten, in het bijzonder in artikel 11 van het Rijnvaartverdrag, heeft het bestreden arrest bijgevolg niet wettig beslist dat de be-
525

palingen van het Rijnvaartverdrag hier niet van toepassing zijn.

Artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 is, 530 overeenkomstig artikel 249 EG-Verdrag, verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat zodat de bepalingen van het Rijnvaartverdrag, via artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, ook gelden («onverlet») ten aanzien van de EG-Lidstaten en 535 haar onderdanen die geen partij zijn bij het Rijnvaartverdrag.

Een E101-verklaring die wordt afgeleverd i.v.m. een tewerkstelling die, ingevolge artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, niet onder het toepassingsgebied van deze Verordening kan vallen, is niet bindend voor eiser, noch voor de rechter die deze verklaring derhalve terzijde kan schuiven.

545 **8.7** Hieruit volgt dat het bestreden arrest niet wettig heeft beslist dat het Rijnvaartverdrag niet van toepassing was op de tewerkstelling van de Tsjechische matrozen op het binnenschip van verweerder dat voer onder het Rijnvaartstatuut op grond dat Tsjechië geen partij 550 was bij het Rijnvaartverdrag, terwijl de bepalingen van dit Verdrag bindend zijn voor Tsjechië, als lidstaat van de EG, via artikel 7 van de Verordening (EEG) nr.1408/71, wanneer een Tsjechische onderdaan die tijdelijk vanuit Tsjechië gedetacheerd is in België en 555 vaart onder het statuut van rijnvarende, mitsdien niet wettig heeft beslist dat het door het Tsjechische orgaan afgeleverde E101-document bindend is voor eiser,

alsook voor het arbeidshof, in zoverre geen geldige
E101-verklaring kan worden afgeleverd voor rijnvarenden
560 die ingevolge artikel 7 van de Verordening (EEG)
nr.1408/71 buiten het toepassingsveld van deze Verorde-
ning vallen (schending van de artikelen 7, 13.1 en 2,
14.1.a, van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, 11.1.a
van de Verordening (EEG) nr.574/72, 2.1 en 11 van het
565 Rijnvaartverdrag, 31, §1 en §4 van de Wet van 24 juli
1987, 249 EG-Verdrag, thans 288 EU-Verdrag, 34 en 35
van het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969).

570

TOELICHTING

575

1./ Wanneer het vervoer via de binnenwateren gepaard
gaat met grensoverschrijdende tewerkstelling is er nood
aan conflictregels die bepalen welke wetgeving van toe-
passing is op het vlak van de sociale zekerheid.

580

Bij grensoverschrijdende tewerkstelling binnen de
Europese Unie gelden in beginsel de bepalingen van de
Verordening (EEG) nr. 1408/71, van de Raad van 14 juni
1971 betreffende de toepassing van de sociale zeker-
585 heidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede
op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap ver-
plaatsen. Met ingang van 1 mei 2010 werd deze Verorde-

ning vervangen door de Verordening nr.883/2004 van 29 april 2004 van het Europees Parlement en de Raad.

590

De Verordening (EEG) nr. 1408/71, van de Raad van 14 juni 1971 bevat conflictregels die ertoe strekken de wettelijke regeling vast te stellen die op het gebied van de sociale zekerheid moet worden toegepast bij ver-
595 plaatsing van werknemers binnen de Gemeenschap. Deze regels hebben tot doel dat de werknemer op wie deze Verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van een enkele lidstaat is onderworpen (artikel 13.1 Verordening nr. 1408/71; zie DE PAUW, B. en VAN LIM-
600 BERGHEN, G., «Aanduiding van de toepasselijke sociale-zekerheidswetgeving», T.S.R., 2004, 641 e.v.; ELIAERTS, L., «Detachering binnen de Europese Economische Ruimte en bestrijding van sociale fraude», R.W., 2013-14, 396).

605

Als algemene regel stelt artikel 13.2 van deze Verordening voorop dat op degene die op het grondgebied van een lidstaat werkzaamheden in loondienst uitoefent, de wetgeving van die staat van toepassing is («werk-
610 landbeginsel»).

Artikel 14.1.a van de Verordening bevat een uitzondering op voormelde regel ingeval van detachering van werknemers binnen de Europese Unie en bepaalt dat:

615

« op degene die op het grondgebied van een lidstaat werkzaamheden in loondienst verricht voor een onderneming waaraan hij normaal verbonden is, en door deze onderneming gedetacheerd wordt op het grondge-

620 *bied van een andere lidstaat teneinde aldaar voor
haar rekening arbeid te verrichten, blijft de wet-
geving van eerstbedoelde lidstaat van toepassing,
mits de te verwachten duur van die arbeid niet meer
625 dan twaalf maanden bedraagt en hij niet wordt uit-
gezonden ter vervanging van een andere persoon
wiens detachering beëindigd is».*

Artikel 11.1.a van de Verordening nr. 574/72 be-
paalt de formaliteiten bij detachering van een werkne-
630 mer op grond van artikel 14.1.a van de Verordening
1408/71:

« *het orgaan dat is aangewezen door de bevoegde auto-
riteit van de lidstaat waarvan de wetgeving van
635 toepassing blijft, verstrekt, op verzoek van de
werknemer of zijn werkgever, een bewijs waarin
wordt verklaard dat de werknemer aan deze wettelij-
ke regeling onderworpen blijft en tot welke datum
dit het geval is».*

640

Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van
de Europese Unie creëert het afgeleverde detacherings-
bewijs, gekend als E101-verklaring, een vermoeden dat
de gedetacheerde werknemers regelmatig zijn aangesloten
645 bij de sociale zekerheidsregeling van de lidstaat waar-
in de onderneming is gevestigd die zijn werknemers de-
tacheert (uitzendende staat) naar een andere lidstaat
(ontvangststaat of staat van tewerkstelling), het be-
treft m.a.w. een vermoeden dat aan alle voor de deta-
650 chering vereiste voorwaarden is voldaan (HvJ, 10 febru-
ari 2000, C-202/97, Fitzwilliam; HvJ, 30 maart 2000, C-

178/97, Banks; De PAUW, B., «Het arrest Fitzwilliam van het Europese Hof van Justitie: een verduidelijking van het detacheringsbegrip?», J.T.T., 2000, 297).

655

Dit vermoeden is bindend voor het bevoegde orgaan van de lidstaat waarin de werknemers zijn gedetacheerd zolang de E101-verklaring niet is ingetrokken of ongeldig verklaard, alsook voor de rechter van de lidstaat op het grondgebied waarvan werknemers zijn gedetacheerd (HvJ, 26 januari 2006, C-2/05, Herbosch Kiere, r.o.30-33, dictum; Cass., 2 juni 2003, A.C., 2003, nr.329).

2.1 Wanneer grensoverschrijdend wordt gevaren op het grondgebied van de lidstaten die aangesloten zijn bij het Rijnvaartverdrag gelden niet de voormelde conflictregels van de Verordening nr. 1408/71.

Artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, bepaalt uitdrukkelijk dat deze Verordening de toepassing van het Rijnvaartverdrag **onverlet** laat.

De bepalingen van het Rijnvaartverdrag primeren derhalve de bepalingen van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 zodat het Rijnvaartverdrag de wettelijke regeling bepaalt die van toepassing is op het gebied van de sociale zekerheid bij grensoverschrijdend varen op het grondgebied van de Lidstaten die bij het Rijnvaartverdrag zijn aangesloten (YORENS, Y. en DE PAUW, B., «Nieuwe vormen van mobiliteit en sociale zekerheid», T.S.R., 2011, 457).

3./ Het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvarenden, gesloten op 13 februari 1961 tussen België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland, zoals vervangen op 30 november 1979, bepaalt in artikel 11 de regels die van toepassing zijn om het toepasselijk nationaal stelsel van sociale zekerheid aan te duiden:

690

« Op de rijnvarende is slechts de wetgeving van één enkele Verdragsluitende partij van toepassing.

695

« Op de rijnvarende is van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij op het grondgebied waarvan zich de zetel bevindt van de onderneming, waartoe het in artikel 1, sub m) bedoelde schip, aan boord waarvan deze rijnvarende zijn beroepsarbeid verricht, behoort. Indien deze onderneming echter geen zetel heeft op het grondgebied van een verdragsluitende partij, is op de rijnvarende van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij op het grondgebied waarvan zich het filiaal of de vaste vertegenwoordiging van die onderneming bevindt.

700

705

« Op de rijnvarende die zijn schip zelf exploiteert is van toepassing de wetgeving van de verdragsluitende partij, op het grondgebied waarvan zijn onderneming haar zetel heeft. Indien zijn onderneming geen zetel heeft op het grondgebied van een verdragsluitende partij is op deze rijnvarende, alsmede op iedere andere rijnvarende, die zijn beroepsarbeid aan boord van dit schip verricht, van toe-

715 *passing de wetgeving van de verdragsluitende partij, op het grondgebied waarvan zich de plaats van inschrijving of de thuishaven van dit schip bevindt.»*

720 De exploitatiezetel van het binnenschip van verweerder, dat over een Rijnvaartcertificaat beschikt en bijgevolg onderworpen is aan de bepalingen van het Rijnvaartverdrag, was gevestigd te België zodat de Tsjechische matrozen, die door de Sociale Inspectie op
725 zijn schip waren aangetroffen, aan de Belgische socialezekerheidswetgeving waren onderworpen.

Waar de Tsjechische matrozen op het binnenschip van verweerder werkzaam waren als uitzendkrachten, in
730 dienst van het Tsjechisch uitzendkantoor DARIUS PLUS SRO, in strijd met het verbod van terbeschikkingstelling van een werknemer, zoals vervat in artikel 31, §1 van de Wet van 24 juli 1987, had eiser de verweerder, als gebruiker van die werknemers, bijgevolg,
735 krachtens artikel 34, §4, van voormelde wet, wettig hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de betaling van de sociale bijdragen die voortvloeiden uit die verboden tewerkstelling.

740 **4./** Het bestreden arrest oordeelde echter dat het Rijnvaartverdrag geen toepassing kan vinden ten aanzien van de Tsjechische matrozen in zoverre Tsjechië geen partij is bij dit Verdrag:

745 « *Multilaterale verdragen kunnen aan landen, die bij het verdrag geen partij zijn, geen verplichtingen*

opleggen noch rechten toekennen (zie artikel 34 van het Verdrag van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht)»(p.6, eerste alinea)

750

Volgens de appelrechters kon enkel toepassing worden gemaakt van de conflictregels van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, zodat, gelet op de geldige detachingsverklaringen die werden voorgelegd (E101), aangenomen diende te worden dat beide Tsjechische matrozen aan de Tsjechische socialezekerheid waren onderworpen.

755

Zodoende miskende het bestreden arrest artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, nu die bepaling de conflictregels van het Rijnvaartverdrag uitdrukkelijk laat voorgaan op de conflictregels van de Verordening (EEG) nr. 1408/71.

760

Aangezien het Rijnvaartverdrag krachtens zijn artikel 2 van toepassing is op het grondgebied van de verdragsluitende partijen en voor alle personen geldt die als rijnvarenden onderworpen zijn, of geweest zijn, aan de wetgeving van een of meer verdragsluitende partijen, alsmede op hun gezinsleden en op hun nagelaten betrekkingen, en dus ongeacht de nationaliteit of de woonplaats van de rijnvarenden, is het Rijnvaartverdrag derhalve ook van toepassing ten aanzien van de onderdanen of inwoners van een land dat geen verdragsluitende partij is (YORENS, Y., l.c., 457).

770

775

De aanwijsregels van het Rijnvaartverdrag zijn aldus van toepassing op alle personen die, op het grondgebied van de verdragsluitende partijen, werkend worden

780 aangetroffen op een binnenschip met Rijnvaartcertificaat, ongeacht hun nationaliteit of woonplaats. De toepassing ervan wordt niet beperkt tot de onderdanen van de bij het Rijnvaartverdrag aangesloten partijen.

785 Anders dan het bestreden arrest oordeelt, is het derhalve ook van toepassing op de onderdanen van EG-lidstaten die niet zijn toegetreden tot het Rijnvaartverdrag, zoals Tsjechië.

790 **5./** Krachtens artikel 249 EG-Verdrag is een verordening verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

795 In de mate dat de EG-lidstaten die niet bij het Rijnvaartverdrag zijn aangesloten, wel gebonden zijn door artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71, dienen deze lidstaten de voorrang te erkennen van de conflictregels die in het Rijnvaartverdrag besloten liggen, welke regels een exclusieve en sterke werking genieten (DE PAUW, B. en VAN LIMBERGHEN, G., l.c., 685, 800 nr.55).

805 De aanwijzingsregels van het Rijnvaartverdrag zijn derhalve bindend voor Tsjechië via de toepassing van artikel 7 van de Verordening (EEG) nr. 1408/71.

In zoverre het bestreden arrest oordeelde dat het Rijnvaartverdrag in onderhavige zaak niet van toepassing was, is deze beslissing derhalve niet naar recht verantwoord.

810

6./ Een E101-verklaring is niet bindend wanneer zij wordt afgeleverd i.v.m. een tewerkstelling die, ingevolge artikel 7 van de Verordening, niet onder het toepassingsgebied van de Verordening (EEG) nr. 1408/71 valt (cf. ELIAERTS, L., «Detachering van werknemers binnen de Europese Unie: het toepasselijke socialezekerheidsrecht onder gelding van verordening 883/2004», R.W., 2010-11, 614, met verwijzing naar Cass.fr.17 januari 2007, zaak nr.05-17302, www.legifrance.gouv.fr).

820

In het kader van grensoverschrijdend varen op de Rijn met een binnenschip dat vaart onder het Rijnvaartstatuut, heeft de E101-verklaring derhalve geen bindend karakter nu de Verordening (EEG) nr. 1408/71 niet geldt voor een tewerkstelling beheerst door het Rijnvaartverdrag (ELIAERTS, L., R.W., 2010-11, l.c., 614).

De beslissing dat het door het Tsjechische orgaan afgeleverde E101-document bindend is voor de Belgische organen en instellingen, alsook voor het arbeidshof, is niet naar recht verantwoord.

830

OM DEZE REDENEN,

835

besluit voor eiser ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie, dat het U behage, Hooggeachte Dames en Heren, het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof, kosten als naar recht.

840

Brussel, 29 november 2013

845

850

Antoine DE BRUYN

NIET VERBETERDE KOPIE